

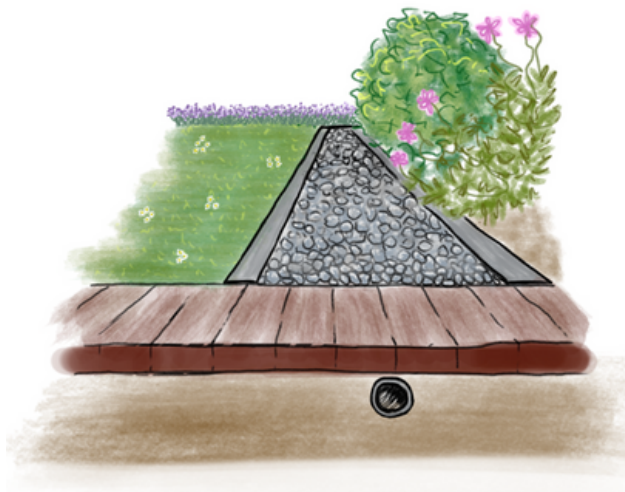
INFILTRATIEGREPPEL OF GRINDKOFFER

INLEIDING

Een infiltratiegreppel of grindkoffer is een bovengrondse voorziening die ervoor zorgt dat regenwater in de tuin kan infiltreren. Je kunt een infiltratiegreppel vergelijken met een lange, smalle wadi: een uitgegraven greppel, eventueel beplant of gevuld met kiezels. In het laatste geval spreken we van een grindkoffer. Op deze systemen kunnen dakoppervlakken, overlopen van regenwatervijvers en waterreservoirs ... worden aangesloten.

VOORDELEN

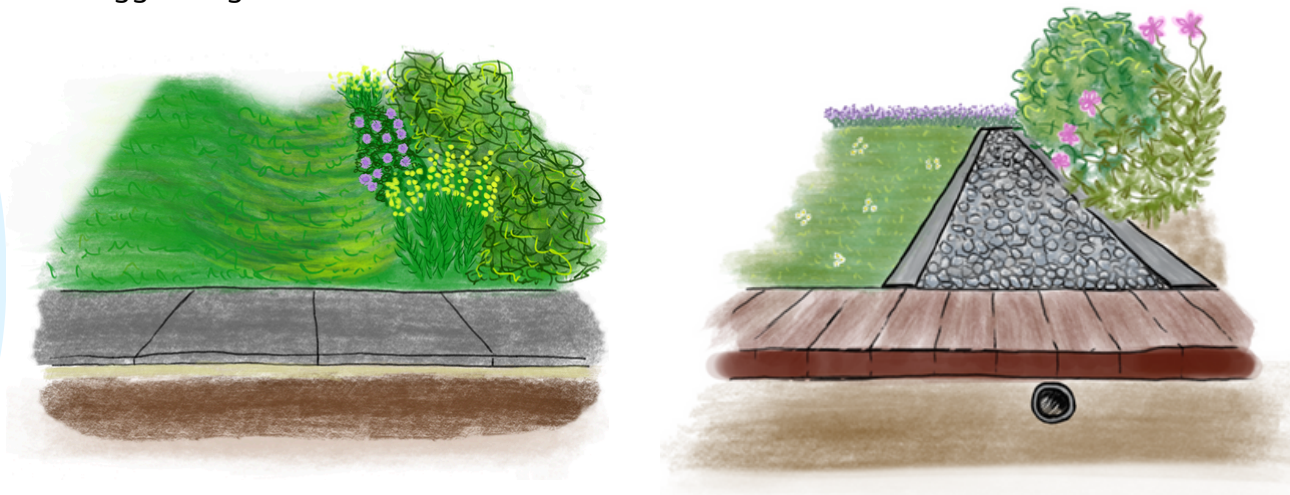
Minder wateroverlast: Het opvangen en infiltreren van hemelwater ontlast het riool, vermindert overstortwerking en voorkomt wateroverlast op straat bij hevige regenval. Bovendien vult het de grondwatervoorraad aan, wat essentieel is voor een duurzame waterhuishouding en het voorkomen van verdroging.

Een infiltratiegreppel is zeer eenvoudig, zeer goedkoop of zelfs kosteloos (tenzij je voor de variant 'grindkoffer' kiest) zelf aan te leggen met behulp van onderstaande tips.

ONTWERPOPTIES

Een infiltratiegreppel kan zowel zichtbaar als onzichtbaar, alsook zonder of met 'vulling' worden aangelegd. Een mooie en goedkope manier om de infiltratiegreppel in te richten is met beplanting. Een andere optie is een waterdoorlatend doek in de greppel of sleuf te plaatsen en dit vervolgens op te vullen met grind, lavasteen of kleikorrels. De waterdoorlatende doek voorkomt dat de greppel zich opvult met de omliggende grond.

WETGEVING

Alleen proper regenwater (rechtstreeks afgekoppeld van verharde oppervlakten) mag in je tuin infiltreren. Dit wordt vastgelegd in de milieuvergunning. Je mag dus geen afvalwater in je tuin laten infiltreren, aangezien dit grote nadelige gevolgen heeft voor het milieu en de biodiversiteit.

Gemeentelijke verordeningen:

Vergunning of melding: Sommige gemeenten vereisen een vergunning of melding voor ingrepen die het waterbeheer in een tuin beïnvloeden, zoals de aanleg van een greppel. Informeer bij je gemeente of dit het geval is.

Afstand tot eigendomsgrenzen: Vaak zijn er regels voor de minimale afstand die je moet houden tot de grens met burens of openbare wegen. Dit is om wateroverlast of schade aan eigendommen van anderen te voorkomen.

Riolerings- en waterbeheerregels:

Waterinfiltratiebeleid: Steeds meer gemeenten stimuleren of verplichten maatregelen om regenwater op eigen terrein te houden, in plaats van het af te voeren naar de riolering. Een infiltratiegreppel kan vaak een goede oplossing zijn voor deze verplichting.

Afkoppelverplichtingen: In sommige gebieden moet de regenwaterafvoer van verhardingen worden afgekoppeld van de riolering. Een infiltratiegreppel kan een goede oplossing zijn om aan deze afkoppelverplichting te voldoen.

Grondwaterstand en drainage:

Er zijn regels omtrent grondwaterpeil en drainage, vooral als de greppel een impact kan hebben op het grondwaterpeil of de waterhuishouding van omliggende percelen. Dit is vooral relevant in gebieden met hoge grondwaterstanden.

Omgevingsvergunning:

Bij ingrepen die de bodemstructuur of het ecosysteem kunnen veranderen, zoals de aanleg van een met grind gevulde greppel, kan een omgevingsvergunning vereist zijn. De oppervlakte die de grindstrook zal innemen, moet hiervoor bij de totale oppervlakte verhardingen in je zij- en achtertuin geteld worden. Als deze oppervlakte groter is dan 80 m², is de aanleg van een grindstrook vergunningsplichtig.

Algemene zorgplicht (milieuwetgeving):

De milieuwetgeving in België verplicht burgers en bedrijven om schade aan het milieu te voorkomen of te beperken. Dit geldt ook voor waterbeheer op eigen terrein. Zorg er dus voor dat je geen overstromingen, vervuiling of schade aan naburige percelen veroorzaakt.

Aanbeveling:

Raadpleeg altijd je lokale gemeente voor specifieke regelgeving, omdat de wetgeving sterk kan verschillen per regio en gemeente. Je kunt navragen of een vergunning of melding nodig is en welke voorwaarden of beperkingen er gelden in jouw gebied.

STAPPENPLAN

Voor je begint

Bepaal de meest geschikte locatie:

Kies een plek waar water van nature naartoe stroomt of waar je de neerslag van terrassen, daken en andere verharde oppervlakken kan opvangen. Blijf minstens 2 tot 3 meter weg van fundering en bomen om de wortels niet te beschadigen.

Bereken de gewenste grootte:

Hoe groot de infiltratievoorziening in jouw tuin moet zijn, hangt af van de bodemsoort (zie extra info onderaan) en de oppervlakte van het eventuele aangesloten dak. Standaard is de greppel ongeveer 30 cm breed en 30 cm diep. Tip: bij kleigrond kan het nuttig zijn om de greppel dieper te maken voor extra buffering aangezien op een kleibodem het water langer blijft staan voordat het infiltreert. Let wel op dat voor een greppel dieper dan 50 cm een omgevingsvergunning verplicht is.

Plaatsen van de infiltratiegreppel

Uitgraven: Graaf de sleuf met de gewenste afmetingen. Dit kan je eenvoudig zelf doen met een spade of schop, na een paar uur graven is je infiltratiegreppel groot genoeg! In sommige gevallen kun je de uitgegraven aarde naar een containerpark brengen, waar beperkte hoeveelheden niet-verontreinigde aarde vaak geaccepteerd worden.

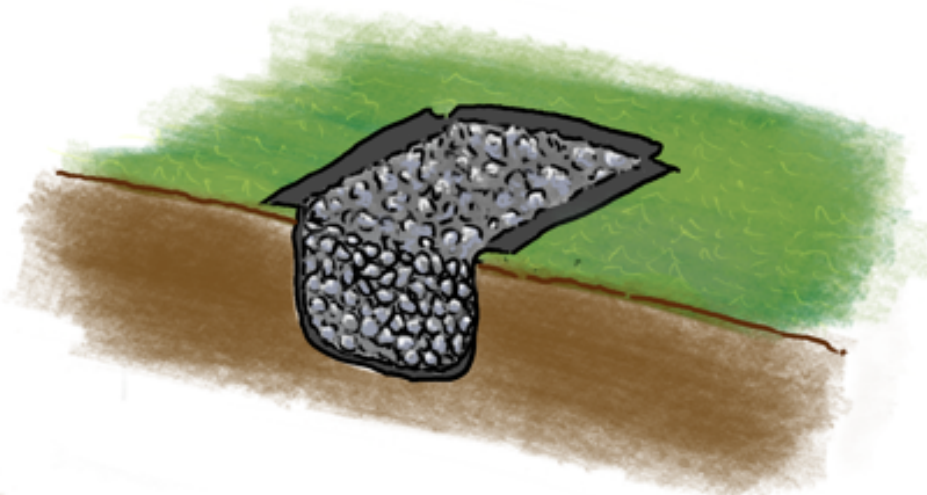
Nu zijn er twee mogelijkheden: beplanten of vullen met keien

Bepplanten: Als je de greppel wilt beplanten, kies dan voor planten die zowel droge als natte omstandigheden kunnen verdragen.

- Graaf een plantgat dat twee keer zo breed en net zo diep is als de kluit van het plantje.
- Maak de bodem los en meng eventueel wat compost door de aarde.
- Plaats de plant in het plantgat, vul aan met aarde, druk licht aan en geef water om de wortels goed te laten settelen.

Vullen: Om het onderhoud te verminderen kan je werken met een geotextiel doek en vulling van de sleuf:

- **Plaatsen van waterdoorlatende doek:** Leg een waterdoorlatend doek in de uitgegraven sleuf om te voorkomen dat de greppel dichtslibt door instroom van bodemdeeltjes.
- **Vulling aanbrengen:** Vul de greppel met grind, lavasteen of kleikorrels. Zorg voor een grove, waterdoorlatende korrelgrootte. Zorg ervoor dat de grindkoffer goed is gevuld, maar niet overloopt.
- **Afwerking:** De met waterdoorlatende doek beklede greppel kan worden afgedicht met grond en de afgeplagde graszoden. Je kan er ook voor kiezen om de stenen open te laten als decoratief element. Zorg er in dat geval bij de aanleg voor dat aarde niet massaal in de greppel kan spoelen. Hierdoor slibt de greppel dicht en dan kan water minder vlot doorvloeien om verderop te infiltreren.

Onderhoud

Controleer regelmatig op verstoppingen en verwijder overtollige plantengroei om verlanding te voorkomen.

Extra

Je kan de hemelwaterafvoer van je dak, overlopen van regenwatervijvers of regenwaterreservoirs op een grindstrook of -koffer aansluiten. Leid regenwater naar de greppel met behulp van een regenpijp, drainagebuis of een natuurlijke stroom.

MATERIAAL

- Gereedschap
  - Schop of spade
  - Kruiwagen
  - Schepnet of hark (voor onderhoud en opruimen van bladeren)
- Grondstoffen
  - Optioneel: Grind (formaat 16 – 32 mm), lavasteen of kleikorrels (voor het opvullen van de greppel)
- Materialen
  - Optioneel: Waterdoorlatende doek (bv Geotextiel) om dichtslibben te voorkomen. Er bestaan milieuvriendelijkere opties dan Geotextiel, maar deze zijn doorgaans een pak duurder.

KOSTPRIJS & PREMIES

Voor een standaard infiltratiegreppel van ongeveer 5 m lang, 50 cm breed en 50 cm diep, kun je rekenen op een prijs tussen €0 en €400 als je het zelf aanlegt. De exacte prijs is uiteraard afhankelijk van je keuze van vulling, beplanting en eventuele graaf- of transportkosten.

Controleer ook of je recht hebt op een premie of tegemoetkoming voor een infiltratievoorziening via jouw gemeente. Dit kun je doen via de gemeentelijke website of die van de Vlaamse overheid.

EXTRA INFO

- Kom te weten wat de doorlaatbaarheid van je ondergrond is: [Welkom bij Databank Ondergrond Vlaanderen | DOV](#) of [doe zelf thuis de emmertest](#).
- Bereken de grootte van je infiltratieoppervlak die nodig is voor de afwaterende oppervlakte: [Calculator regenwaterberging](#).
- Indien je beroep wil doen op een aannemer of architect kan je terecht bij de ondertekenaars van de [Green Deal Natuurlijke Tuinen van Departement Omgeving](#).
- Voor een meer diepgaande uiteenzetting kan je de ['Ontwerprichtlijnen Infiltratievoorzieningen'](#) van VLARIO doornemen.